

FARMINFIN

Farming concepts and innovative
funding/financing

PŘÍPADOVÁ STUDIE

Anna Page

ÚVOD

Buvolí farma Ohař je první buvolí mléčnou farmou v České republice. Od roku 2015 zde Anna spolu se svým manželem Alexem vyrábí vysoce kvalitní ekologické mléčné výrobky, jako je mléko, kefír, jogurty a sýry. Všechny produkty jsou zpracovávány ve vlastní malé sýrárně. Většina produkce se prodává prostřednictvím komunitou podporovaného zemědělství (KPZ). Zbytek jde ke stabilním zákazníkům z okolí, do zero-waste obchodu a spolkového bio obchodu. Kromě farmaření Anna pracuje na částečný úvazek jako zemědělský poradce, což jim pomáhá řešit problémy s cash-flow.

1. OSOBNÍ ÚDAJE FARMÁŘE

- ▶ **Jméno:** Anna Page.
- ▶ **Rok narození:** 1981.
- ▶ **Pohlaví:** Žena.
- ▶ **Vzdělání:** Získala magisterský titul z obecného zemědělství na České zemědělské univerzitě v Praze. Účastnila se různých vzdělávacích programů pro akreditované poradce Ministerstva zemědělství.
- ▶ **Zaměstnání:** Anna je farmářka, která částečně pracuje jako zemědělská poradkyně.

2. INFORMACE O FARMĚ

- ▶ **Umístění farmy:** Ohař 5, Mirovice 398 04.
- ▶ **Rozloha farmy v ha:** 23,45 (18,64 ha vlastních, 4,81 ha propachtovaných).
- ▶ **Popis farmy:** Po tom, co několik let pracovali v oblasti administrativy, se Anna a její manžel Alex v roce 2015 rozhodli odejít ze zaměstnání a koupit farmu. Když byla dokončena rekonstrukce stájí a stavba malé sýrárny, koupili první stádo 8 buvolů a začali svůj nový život zemědělců. Dnes má jejich stádo 23 buvolů, buvolice jsou dojené a veškeré jejich mléko je zpracováváno na farmě. Mezi mléčnými výrobky, které mají všechny eko certifikát, můžeme najít mléko, kefír, jogurty a sýry. Alex pracuje na farmě na plný úvazek, Anna věnuje zemědělské práci asi 60 % svého času, ve zbytku pracuje jako zemědělský poradce.

Jejich hlavní prodejní kanál je komunitou podporované zemědělství – zhruba 80–90 % jejich produkce je zákazníkům jednou za dva týdny dodáváno ve formě předplacených balíčků. Výrobky také prodávají zákazníkům přímo ze dvora, v bezobalovém obchodě a ve spolkového bio obchodě.

3. FINANCOVÁNÍ A PŘÍSTUP K FINANCÍM

Hlavním potíží spojenou s financováním jsou problémy s cash-flow farmy, které následně zapříčiňují nemožnost jejího rozvoje. V současné době například stojí před dilematem volby mezi investicí do dalších zařízení sýrárny (odstředivka, máselnice...), technologie ve stájích (osvětlení, nová vrata) nebo do strojů (elektrická čtyřkolka, přepravník na dobytek). Problémy s peněžními toky jsou způsobeny hlavně vysokými počátečními náklady a v případě projektových dotací nutností financovat výdaje předem. Aby bylo možné tyto výdaje uhradit, musí se zemědělec zadlužit, tj. požádat o půjčku banku nebo soukromého investora, přičemž následné proplacení dotace může trvat až 4 roky. Situace s bankovními půjčkami/soukromými investory byla úplně jiná v letech 2016/2017, kdy jednání probíhala dobře a nebyl velký problém požádat o financování. V současné době panuje na bankovních trzích velká nejistota kvůli efektu koronavirové krize. Soukromí investoři chtějí vrátit investované prostředky a banky nemají moc vůle půjčovat. Z důvodu povinností vyplývajících z projektových žádostí musí být farma v provozu ještě nejméně 5 let. Zdali uspějí, závisí na tom, jestli se jim podaří konsolidace dluhů, což je na vůli banky, která by jim pomohla s platbami pro soukromé investory. Dotace na projekty proto prohlubují problémy s peněžními toky začínajících malých farem. Bez dodatečného příjmu z jiného zaměstnání Anny by farma nebyla vůbec provozuschopná. Na druhou stranu platbu v komunitou podporovaném zemědělství provádějí podílníci předem – produkty jsou „prodány“ dříve, než jsou skutečně vyrobeny, takže nehrozí, že budou produkty zbývat.

Farmáři svoje produkty prodávají také prostřednictvím spolkového obchodu Obživa. Tento obchod funguje na principu tzv. spotřebitelské nákupní skupiny, tedy je financován ze vstupních investičních a měsíčních členských příspěvků, negeneruje žádný zisk a je vynechán jakýkoliv zprostředkovatel. Sortiment je tak prodáván za nákladové ceny bez marže, což umožňuje získat spotřebiteli kvalitní čerstvé potraviny za nižší ceny a výrobci naopak zaručí ceny vyšší.

Zemědělci v budoucnu uvažují o spolupráci s internetovým obchodem a rozvozem potravin. Navíc přemýšlejí o crowdfundingu. Jejich dlouhodobějším cílem je propagovat regenerativní zemědělství (systém zemědělských principů a postupů, který usiluje o ozdravení a posílení celého ekosystému farmy se zvláštním důrazem na zdraví půdy) a stát se jednou z prvních farem s nulovou uhlíkovou stopou.

„V současné době je v ČR poměrně široká síť neziskových organizací, která se věnuje propojení zemědělce a spotřebitele. Doporučuji záměry, které se týkají produkce potravin z farmy konzultovat s těmito NNO.“

4. VZDĚLÁVACÍ POTŘEBY A ZÁVĚR

► **Zkušenosti ze vzdělávání a mezery:** Kromě vysokoškolského vzdělání, které jí pomohlo vybudovat vztah k zemědělství, Anna neabsolvovala žádné zvláštní školení užitečné pro správu farmy. Většinou se učí za pochodu. Velmi relevantní však byly pro oba farmáře zkušenosti z jejich dřívější práce administrativních pracovníků, kde Anna získala vhled do oblasti českých zemědělských dotací na Ministerstvu zemědělství. Alex pracoval jako diplomat pro Evropskou komisi.

Velmi se obávají změny klimatu. Pro inspiraci, jak hospodařit udržitelným způsobem Anna sleduje příklady ze zahraničních farem, a to zejména v oblasti regenerativního zemědělství.

► **Závěrečné úvahy:** Velkou výzvou je nedostatek času. Vzhledem k tomu, že Anna musí mít další práci na částečný úvazek, aby pomohla s financováním, nemůže věnovat veškerý svůj čas práci na farmě. Celkové řízení farmy se zpracováním mléka je přitom téměř nemožné zvládnout pouze ve dvou lidech.

Pro začínající podnikatele s vlastní produkcí by financování a prodej produktů prostřednictvím komitou podporovaného zemědělství mohlo být velmi vhodné a poskytnout jim záruku, že bude prodána téměř veškerá produkce z farmy. Z pohledu začínajících farmářů není na začátku vůbec čas na správný marketing vlastních produktů, bez nichž je nemožné je prodat. Komunitou podporované zemědělství by mohlo hodně pomoci, protože v něm mezi výrobcem a zákazníkem existuje vzájemný závazek. I tento systém však má své nedokonalosti.

V případě Anny a Alexe je určitě velkou výhodou výroba kvalitních netradičních produktů s eko-certifikací. Farmáři dále také chtějí ukázat, že potraviny lze vyrábět v souladu s péčí o životní prostředí. Crowdfunding by proto mohl být vhodným nástrojem k získání finanční podpory a zároveň k šíření povědomí.

PROJEKTOVÍ PARTNEŘI

**HOF UND
LEBEN**

Hof Und Leben (HuL), Německo
www.hofundleben.de

On Projects Advising (OnP), Španělsko
www.onprojects.es

Folkuniversitetet (FU), Švédsko
www.folkuniversitetet.se

Agricoltura E' Vita (AéV), Itálie
www.agricolturavita.it

Asociace soukromého zemědělství ČR
The Association of Private Farming of Czech Republic (APF CR),
Česká republika
www.asz.cz

Union de agricultores y ganaderos - jóvenes agricultores de Jaén (COAG-Jaén), Španělsko
www.coagjaen.es

Sociální media

Facebook: [@farminfin](https://www.facebook.com/farminfin)
Twitter: [@farminfin](https://twitter.com/farminfin)

Webové stránky projektu

www.farminfin.eu

PROJEKTOVÝ KOORDINÁTOR

The European Council of Young Farmers (CEJA), Belgie
www.ceja.eu

Spolufinancováno
z programu Evropské unie
Erasmus+

Financováno Evropskou unií. Podpora Evropské komise při tvorbě této publikace nepředstavuje souhlas s obsahem, který odráží pouze názory autorů, a Komise nemůže být zodpovědná za jakékoliv využití informací obsažených v této publikaci.
Projekt č: 2019-1-BE01-KA202-050397